

Jan Sojka

V srpnové žízni

Antes Liberales

Jan Sojka **V srpnové žízni**

Jan Sojka
V srpnové žízni

Artes Liberales

Copyright © Jan Sojka, 2011

ISBN 978-80-904745-4-3

1.

Toužím po lehkosti, ale je obtížné ji nalézt a udržet. Je křehká a sypká. Závidím všemu lehkému. Listům papíru, křídílům, někdy i mravům. Raději otočme list. Co přebolelo, odlétlo. Co mě sžírá dál, je třeba přepít a potopit pod paměť. Kdybych uměl psát, snad bych se z malých lidských strachů vypsal. Někdy ta správná slova na moment zahlédnu. Odněkud z mých neprobádaných končin se prudce vynoří a pronikavě zazáří, dokonce jsou smysluplně seřazená, ovšem než si je plně uvědomím, neznámá síla je zpřehází k nepoznání a ponoří zpět do temnot. Jenže i kdyby se to podařilo, co si počít se slovy? Ztrácejí na síle a účinnosti, přestávám jim věřit. Čím jsou zřetelnější, tím méně zasahují. A jsou nedostačující. Řekl bych, že pro některé druhy pocitů výrazy vůbec neexistují.

Čekám. Čekám na myšlenky. Na myšlenky o odvaze. Na odvahu sblížit se. Na sblížení s životem a jeho pokračováním. Čekám na svou ženu. Čekám na ni stejně jako před patnácti lety. Jenže na roky padá čas a čekání změnilo některé vlastnosti a rysy. Není už tak zbrklé,

ačkoli do rozvážnosti má daleko. Není už ani tak natešené jako kdysi. Spíše se obává, co zbylo z možností vybírat. Zůstala i zvědavost. Jen ubrala na spěchu. Jdu a čekám. Jen nevím, jestli ještě umění čekat ovládám.

Došel jsem do poloviny, ne-li dál. Váhám a rozhlížím se. Jsem muž ve středních letech. Ještě ne v letech, ale už ne v letu. Některé dny se dívám zpět. Víím, co jsem udělal špatně, avšak nevím, co jsem měl učinit, aby se tak nestalo a aby budoucnost nebyla blouděním. Některé dny se dívám vpřed. S Kristovými roky se žádné osvícení nedostavilo, žádné znamení shůry nepřišlo. Temné věci ještě více potemněly a světlo budoucnosti už dávno není tak výrazné a pronikavé, jak se mi zdálo ještě před pár lety. Nakonec jsou i dny, kdy se dívám prostě jen tak. Ty bývají nejkrásnější.

2.

Léto otvírá oči a já ty své z přemíry světla mhouřím. Shlížím z kopce na nový domov. Vidím živoucí a pohyblivou hmotu plnou předmětů, které by příroda sama nikdy nestvořila. Dívám se dolů a do mysli se vkrádá obava, že jsem jeden druh předpeklí vyměnil za jiný, sice menší, avšak ze stejné továrny. Dívám se a říkám si, že to pode mnou možná vůbec není můj nový svět, ale pokud nedokážu najít lepší, musím přijmout svět stávající. Naštěstí mnohé podoby zklamání už znám a jsem si jist, že by bylo bláhové pokoušet se jim do budoucna vyhýbat.

Zhluboka jsem se nadechl a vydal se do neznáma. Teď už nemám na vybranou. Kamenitou a klikatou

cestou zvolna sestupuji dolů a pohrávám si s představami, že možná v některé hospodě vysedává a popíjí můj budoucí přítel a že v některém z obchodů si vybírá oblečení má budoucí žena. Sestupuji a nad sebou nechávám slunce, nebe a otce.

Jsem muž v cizím městě. Nový obyvatel starého domu. Dění bez děje, které se začíná odehrávat, připomíná pohled do stojatých vod za bezvětrí. Čeká se na zápletku. Na náznak zápletky. Čeká se, až se hladina rozčeří a vítr zvedne prach na břehu. To prozatím postačí. Stavidlem se hýbat nebude. Opatrnost nade vše. Dobrá, vynosím plné krabice z haly, kam je složil stěhovák, a začnu s vybalováním věcí, oblečení, knih. Je čas se zabydlet a změnit místnost na obyvatelný pokoj. Elán mi však dlouho nevydržel. Na rozdíl od jiných lidí neshledávám tento způsob zaplňování prostoru příliš zábavným.

„Sedíte pořád sám...“

„Jsem tady sám.“

„Přinesu ještě jedno? Jo.“

Kývl jsem. Číšník a podle všeho i majitel restaurace U Dlouhých natočil pivo v rekordním čase a už cestou od pípy se mnou vedl monolog. Kladl otázky a sám si odpovídal.

„Tak vy jste ten novejš? No jo. Přijel jste včera? Hm.“

Postavil přede mě sklenici a břicho podobné medicinbalu se otřelo o můj loket.

„Můžete sem chodit na jídlo. Žena vaří, dcera jí pomáhá.“

„Takže rodinný podnik?“

Číšník neodpověděl. Zřejmě tenhle obrat slyšel už tisíckrát. Chůzí připomínající tučňáka se odbatolil ob-sloužit další hosty.

Dvě hodiny a druhé pivo. Čistá hospoda, kupodivu nepřiliš hlučná. Co s odpolednem? Ranní občůzku jsem odbyl, vyšplhal jsem jen na zdejší kopec. Příště to napravím. Měl bych jít vybalit věci. První noc na zemi a ve spacáku jsem přežil bezbolestně, nicméně postel je postel. Večer mi ji domácí přiveze, takže času dost. Dám ještě pivko, něco sním a zajdu někam na kafe. Žádný spěch.

3.

„Jste vzhůru?“

Vzbudil jsem se. Nade mnou se tyčila hruškovitá po-stava domácího.

„Co tady děláte?“ zakoktal jsem překvapeně.

„Nechal jste celou noc otevřený dveře.“

Nevěděl jsem, co odpovědět.

„Už je vzhůru?“

Do pokoje se vbatolil hostinský od Dlouhých a po-zdravil.

„Nazdar. Nechal celou noc otevřený dveře,“ ukázal na mě domácí a varovně povytáhl obočí.

„Musel jsem ho odvést k baráku.“

„Je tu dva dny, ještě nevěděl kudy.“

„Nevěděl, ale hlavně nemohl ani chodit, jak byl zma-zanej,“ uchechtl se hostinský.

„Pěkně jste se ukázal,“ pokáral mě domácí.

Nemotorně jsem se vysoukal ze spacáku. Šlo to těžce. Kocovina a druhá noc na tvrdé zemi odvedly své.

„Stalo se něco?“ oslovil jsem hospodského. „Nezaplatil jsem snad?“

„Ale jo, deset piv.“

„No tak.“

„Ale vysmahnul jste jich třináct.“

„Sakra, vy jste se do toho opřel,“ podotkl domácí.

„Doplatím vám to,“ začal jsem šmátrat po kalhotách.

„V pořádku,“ mávl rukou hostinský. „Vnutil jste mi padesátku za guláš, kterej jste neměl.“

„Tak v čem je problém?“

Domácí mě se zjevným pochopením poplácal po ramenu: „Máte dole slíbenou postel. Sám byste to neutáhl.“

Ukázalo se, že domácí a hospodský jsou bratři. Domácí Václav Vočadlo, pětapadesátiletý samorost, působil dojmem, že je o pár let mladší. S hospodským, o dva roky mladším, to bylo přesně opačně. Václav Vočadlo mi po pěti pivech poručil: „Říkej mi Venco!“ a zmáčkl mi ruku. Opatrnější Josef se přidal až po sedmém, ovšem bez podání pravice: „Já jsem pro tebe Pepa. Nic víc, jenom Pepa.“

„Těší mě, Štěpán,“ pozvedl jsem sklenici.

A tak nám ubíhala první červencová neděle, vybraný den v týdnu, kdy je U Dlouhých zavřeno. Jedinými návštěvníky jsme byli my tři. Sourozenci se pěkně rozdováděli a v přestávkách, kdy zrovna nezpívali či

nevzpomínali, se mi po jednotlivých pivech stručně představili. Nejdřív však během prvních dvou půllitrů vyzpovídali oni mě. Začal Venca.

„Máte práci?“

„Od září na jazykovce.“

„A co v létě?“

Pokrčil jsem rameny a Pepa se přidal.

„Ale ženskou jste si žádnou nepřivezl. Ne...“

„Ne.“

„Nejste tento... Ne.“

„Nejsem.“

„Nejste. Ale před něčím jste utekl.“

Jelikož za Pepovou větou chyběl otazník, neodpověděl jsem. Vlastně bych přesnou odpověď ani neznal.

„A proč jste se nastěhoval zrovna sem?“ položil mi první smysluplný dotaz Venca.

„Potřeboval jsem změnu.“

„Chápu, ale proč zrovna sem?“

„Chtěl jsem poznat člověka, kterej pronajímá byt a jmenuje se Vočadlo.“

„Teď znáte hned dva.“

Následně jsem se dozvěděl, že Pepa odjakživa toužil být svým pánem, a to nejlépe v hospodě, a tak si po převratu jednu pořídil. Coby zkušený číšník podniká, žena vaří a dcera roznáší.

„Že jsem ji tu neviděl?“

„Je s tím svým u moře. Pěknej vykuk...“

Pepa jedním slovem vyjádřil svůj vztah k příteli své dcery. Důvody neprozradil ani po dalších pivech. Zato dcerou se chlubil na Vencův vkus, což bylo poznat